

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cele două fețe ale spiritualității

Problema răului s'a cercetat puțin în Biserica ortodoxă. Mai mult ca celelalte dogme creștine, soluția ei a rămas exprimată într'o schemă care exprimă, desigur, adevărul, dar un adevăr nelimepizat prin desvoltare. Răul își are originea și suportul în voia liberă a spiritelor create, fie că aceste spirite sunt o parte din îngeri, fie că sunt oameni. Aceasta e teza creștină. Dar până la deplina ei înțelegere, e o cale atât de lungă.

Și totuși Biserica a fost odată presată puternic să-și desvoalte concepția despre izvorul răului. În epoca gnosticilor. Toate curentele gnostice au fost chinuite de întrebarea de unde e răul. Și toate au ajuns la soluții dualiste, stabilind pe seama răului un principiu aparte, al cărui domeniu cel mult se amestecă cu al binelui, dar nu-l poate străbate în miezul lui, nu-l poate altera, prefăcându-l în rău. Curentele gnostice s'au vărsat toate în manicheism, care reduce răul la materie, la trup, ca principiu existențial aparte și de sine stătător.

Pericolul reprezentat de aceste curente, ca și cel reprezentat de manicheism, se vede însă că n'a fost atât de serios ca să provoace în Biserica o mai înzistentă preocupare în legătură cu problema dogmatică a răului. La aceasta a contribuit, desigur, și concepția optimistă a Bisericii noastre despre om. Biserica ortodoxă învață că chipul dumnezeesc n'a fost alterat radical în om, ci doar întunecat în oarecare măsură, așa încât și față de cel mai păcătos om ne apropiem cu încredere, cu nădejde, vedem mai mult licăriile bune din el, decât umbrele răului. Pe noi, crescuți în spiritul Bisericii răsăritene, nici un păcat, nici o decădere a unui om, nu ne poate descuraja în speranța de a-l revedea renăscut, nu ne poate distruge încrederea că totuși au rămas în el

colțuri tainice cari, de le știm trezi, ne pot vrăji cu farmecul delicatei lor bunătăți.

Astăzi însă soluția problemei răului se cere în mod foarte categoric desvoltată, detaliată, propovăduită. Mentalitatea creștinilor ortodocși a început să fie serios influențată de un manicheism de proveniență apuseană.

Cum a crescut acest manicheism în Apus? Cred că nu atât sub influința catolicismului (deși doctrina lui căpăcatul rezidă în *concupiscentia carnis*, deci în ceva pur truesc, a putut ajuta), sau a protestantismului, cât mai mult a raționalismului și a umanismului extrareligios. Omul încrezător în puterile sale și ale rațiunii sale, crede că cu cât se ridică mai mult din punct de vedere cultural, e mai puțin păcătos, iar savantul sau eruditul sunt oamenii cei mai îngerești, pentru că s'au ridicat peste excesele trupesti ale celor simpli. E foarte frecventă ideea că omul se poate desăvârși prin sine însuși, fără nici un ajutor de sus, tocmai întrucât se ridică peste poftete trupesti ale oamenilor neumblați pe la școală multă. De fapt, omul *cult* nu mai bea, nu mai fumează, nu mai trăește în desfrânare, se reține dela a vorbi de rău pe alții, se reține dela orice exces și manifestare externă exhuberantă, duce o viață compriată și pedantă din punct de vedere extern. Și toată lumea îl crede fără de păcat. Așa s'a înrădăcinat încet-încet ideea că păcatul este ceva pur truesc și cu cât îți comprimi mai mult manifestările trupesti, cu cât trăești mai mult în *spirit*, cu atât ești mai puțin păcătos, sau chiar de loc.

Spiritul acesta raționalist și *umanist* (de excesivă încredere în puterile omului, luat în separație de Dumnezeu) se validează și în secte. Astfel că în lumea ortodoxă el a ajuns pe 2 căi: 1. prin circulația cărților, prin

comuniune intelectuală, și 2. prin secte.

Spiritul manicheist, deși e atât de atrăgător pentru omul simplu, n'a prea avut trecere în poporul nostru ortodox. Posturile, mersul la biserică, abstenența de alcool și fumat, voturile monahale, deși au fost practicate și alte dăți, într'o măsură cu mult mai mare și mai sinceră, totuși n'au fost considerate de cei ce le practicau ca mijloace absolut purificatoare. Perzista mai departe conștiința păcătoșeniei proprii.

Astăzi e mai necesar ca oricând să readucem oamenii aminte că ultimul izvor al răului e în regiunea spirituală. Spiritualitatea nu e numai decât puritate și înălțime morală. În regiunea cea mai intimă a spiritului sunt două fețe, de poli: unul luminos și altul întunecos, cum desvoltă atât de clar teologul rus V. Zenkovski (Problemele educației în lumina antropologiei creștine, Paris 1934, pg. 110 urm.). Dualitatea aceasta în miezul spiritului nu e evidentă celor ce nu sunt familiarizați peste tot cu o viață spirituală, celor ce sunt încă cu totul sub stihia vieții externe, periferice. Dar cu cât cineva crește în viața spirituală, desfăcându-se de robia celei exterioare, cu atât cresc în el mai mult ispitele și greșelile pur spirituale. Cu cât se ridică omul mai sus pe culmile spirituale, cu atât crește mai mult, paralel cu grăul bunelor porniri, neghina ispitelor.

Și e foarte des cazul când neghina biruește cu totul. Cu cât se ridică omul mai sus peste obișnuitele păcate în trup ale celor mulți, cu atât se simte mai ispitit să se autodivinizzeze pentru biruința sa pe care o crede foarte mare, cu atât își tămăiază mai mult propriile puteri, cu atât se depărtează mai mult de Dumnezeu. Dacă desăvârșirea ar sta în spiritualitate pur și simplu, într'o înfrânare până la mortificare a manifestărilor inferioare externe, câți filosofi și savanți, atei, câți adepți ai diferitelor sisteme tehnice de orânduire a vieții

externe, n'ar fi mântuiți, cu toate că disprețuiesc ideea de Dumnezeu și se prezintă pe ei ca dovezi că omul se poate desăvârși și fără Dumnezeu.

Dar dacă e posibil saltul dintr'o viață de excese trupesti într'una excesiv spirituală, fără ajutor dumnezeesc, nu mai e posibilă mântuirea de răul spiritual fără Dumnezeu. Abia în această îmbunătățire internă a omului se valorifică în toată plenitudinea ei învățătura că fără Dumnezeu nu putem face nimic.

În polul luminos al spiritualității domnește smerenia în fața lui Dumnezeu, în cel întunecos mândria pentru vrednicia proprie, cu uitarea lui Dumnezeu. Astfel e foarte evident de ce nu poți face să biruiască polul luminos al spiritualității în tine, până nu accepți pe Dumnezeu, până nu te pleci înaintea mării Lui, până nu-l ceri ajutorul. Cu cât crește smerenia în om, smerenia față de Dumnezeu și cu cât scade mândria din el, cu atât spiritualitatea luminoasă alungă întunerecul din el. O desăvârșită smerenie, însemnează o absolută acceptare a lui Dumnezeu, convingerea că tot ce realizezi, realizezi cu ajutorul Lui; o desăvârșită smerenie însemnează o radicală desființare a mândriei, a convingerii că *tu* faci ceea ce faci, că ești superivr altora, că n'ai lipsă de Dumnezeu și de alții pentru fericirea ta, pentru opera ce vrei s'o realizezi. O mândrie potențată la gradul ultim însemnează negarea lui Dumnezeu, negarea celorlalți oameni și biruința totală a polului întunecos al spiritului.

Smerenia este, astfel, virtutea cea mai fecundă de spiritualitate luminoasă, de frumusețe morală. Ea singură generează iubirea de Dumnezeu și de oameni, înlăturând din noi marea pedecă a iubirii: trufia și disprețul, și arătându-ne pe Dumnezeu și semenii noștri vrednici de atenția și de iubirea noastră.

Smerenia trăește un moment de extraordinară exaltare în taina pocăinții. Ea repurtează atunci o biruință

* FOIȘOARA *

Misticismul euharistic

[2] de Dr. Nicolae Terchilă

Nu este aici locul pentru o interpretare mai minuțioasă a acestor texte sinoptice și Ioaneice. Un lucru este însă clar: într'această cină de taină săvârșită în amintirea Lui, *credinciosul trăiește* în mod real, concret și totodată *mistic* apropierea și *prezența reală a Domnului*. Acest adevăr se dovedește și prin faptul că El se arată ucenicilor în Emaus, când aceștia frâng pâinea: „Și a fost când a șezut El cu ei, luând pâinea a binecuvântat și frângând a dat lor. Și li-s'au deschis lor ochii și L-au cunoscut pe Dânsul...” „Și ei povesteau cele ce se făcuse pe cale și cum s'a cunoscut de dânsii într' frângerea pâinii” (Luca 24, 30 scv.). Cu acelaș scop sunt și

alte două arătări ale lui Isus celui înviat împreună cu șederea la masă.¹ Din acest motiv frângerea pâinii are un rol central în viața primilor creștini. Aceștia săvârșiau frângerea pâinii „cu bucurie și bunătatea inimii” (Fapt. 2, 46). Pavel est pătruns de senzația misterului mare și de *fiorul sfînteniei acestei lucrări*. „Drept aceea, oricare va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului. Ci să se ispitească omul pe sine și așa din pâine să mănânce și din pahar să bea. Că celce mănăcă și bea cu nevrednicie, judecată lui; mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului” (I Cor. 11, 27—29). Pentru că Domnul este de față, El este prezent în mod real și adevărat cu trupul și cu sângele Său și momentul săvârșirii tainei. De această trăire fericită în senzația prezenței Domnului, a apropierii Lui nemijlocite în pâinea

și vinul sfîntei Euharistii sunt pătrunse cuvintele de încheere ale celei mai vechi rugăciuni euharistice.¹ „Să se coboare harul și să treacă lumea. Osana Fiul lui David. Dacă cineva este sfânt, să se apropie; iar dacă nu, să se pocăiască”, și încheie cu chemarea în care vibrează fiorul bucuriei: «Maranatha», Vino Doamne, Dumnezeuul nostru”.

În general rugăciunea pentru sfîntirea elementelor euharistice prin pogorârea Duhului Sfânt (Epiclesa) devine o parte fundamentală în toate liturgiile orientale. „Iarăși îți aducem Ție aceasta jertfă cuvântătoare și fără de sânge și Te rugăm și cerem și implorăm: Trimite Duhul Tău cel Sfânt peste noi și peste darurile acestea puse înainte. Și fă adevărată pâinea aceasta trupul scump al Hristosului Tău (prefăcându-o cu Duhul Tău cel Sfânt. Iar ce este în paharul acesta scump sângele Hristosului Tău (prefăcându-l cu Duhul Tău cel Sfânt). Și la urmă preotul binecuvân-

tând amândouă Sfintele zice: „Prefăcându-le cu Duhul Tău cel Sfânt”.

Toate aceste rugăciuni fierbinți ale bisericii se nasc din acea străveche rugăciune a primilor creștini, din „Vino Doamne” (Maranatha).

Apropierea, venirea lui Isus este *mai înainte simțită* de credincioși. De aici acea deosebită înălțare sufletească, care străbate rugăciunile euharistice. Ele se nasc din Duhul harismatic, din mulțumirile harismatice ale primei comunități. „Sus avem inimile”. „Avem cătră Domnul”. „Să mulțumim Domnului”. „Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina”. Preotul începe acum rugăciunea cea mare aducerii înainte a darurilor de jertfă, rugăciune în care evlavia bisericii vechi își ajunge apogeul. „Cu vrednicie și cu dreptate este a-Ți cânta, a-Ți mulțumi, a ne închina Ție în tot locul stăpânirii Tale. Îți mulțumim Ție și pentru slujba aceasta, pe care binevoiește a o primi din mâinile noastre, deși înaintea Ta stau mii de arhangheli și zeci

¹ R. Seeberg: Der Ursprung des Christenglaubens, 1914, pg. 10. R. Seeberg: Lehrbuch der Dogmengeschichte I. 1922 pg. 166.

² Didahie c. 10.

strălucitoare asupra mândriei noastre. Dar o biruință grea. Șovăind, impletecându-ne în ton și în cuvinte, ridicăm maiuș să dăm o lovitură mortală mândriei noastre; reputației noastre externe, reputației noastre cotidiene în fața propriilor noștri ochi. Săvârșim atunci o operație dureroasă, chinuitoare de par'că e vorba de desființarea noastră înșine.

Aci stă însemnătatea căinței: în acest cutremur al spiritualității noastre prin cea mai grea operație posibilă: omorarea mândriei din noi și exaltarea smereniei. Enumerarea cât mai exactă și mai tehnică a devierilor noastre externe, n'are o valoare în sine. Ci numai întrucât prin ea realizăm mai deplin acel cutremur molecular al ființei noastre. De aceea de taina pocăinții n'au trebuință numai oamenii cu greșeli trupești precise: cutare, cutare și cutare. Ci și mai mult, «spiritualiștii», aceia cari oricât își inspectează trecutul, nu găsesc nici o deviere mai remarcabilă. Tocmai la aceștia mândria a crescut mai mult și deci și smerenia trebuie să se manifeste printr'o zguduire mai pătrunzătoare. Un intelectual nu are mai puțină lipsă de taina pocăinții ca oamenii simplii: Răul spiritual e mai învârtit decât răul trupeș.

Întelepciunea Bisericii a așezat spre sfârșitul postului taina pocăinții. Ea ne arată astfel că după ridicare peste excesele trupești, trebuie să ne vindecăm și spiritul. Căci nu numai trupul păcătuiește. Se prea poate ca unii, în urma unei precise îndepliniri a poruncii postului, să creadă că au devenit curați de păcate. Biserica le amintește că există și o păcătoșenie a spiritului, căreia îi dăm cea mai puternică lovitură în taina pocăinții.

De abia după această biruință a spiritualității luminoase în noi, ne-a hărăzit Biserica să ne apropiem de eonul cel nou al lumii: de viața după Înviere.

Dr. D. STĂNILOAE

Nr. 3843.

Comemorarea lui M. Cogălniceanu

Duminecă în 14 April c. se va sluji parastas în toate bisericile noastre pentru Mihail Cogălniceanu, marele patriot și îndrumător cultural în veacul trecut.

Onor. minister al instrucțiunii publice a dispus ca toate școlile din țară să participe la această pioasă comemorare.

Sibiu, 11 April 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

de mii de îngeri, cheruvimii și serafimii cu șase aripi și cu ochi mulți sburând întru înălțime. Acesta este momentul încordării supreme a sufletului religios întru așteptarea Domnului.

În sfârșit taina cea mare s'a săvârșit și credincioșii se apropie cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste de Domnul, care a venit. Ca în rugăciunea din Didahia cea veche, auzim aici strigătul de bucurie prin care se bineventează și se primește Domnul, care se coboară în elementele euharistice. Aceasta primire a Împăratului mării se face înainte de sfîntirea elementului euharistic prin cântarea de biruință: „Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot. Plin este cerul și pământul de mărirea lui. Osana întru cei de sus. Bine este cuvântat, Celce vine întru numele Domului. Osana întru cei de sus“. Iar în Liturgia cea mai nainte sfîntită zicem așa: „Iată întră Împăratul mării, iată jertfa cea de taină, săvârșită se aduce. Cu credință și cu dragoste să ne apropiem, ca să fim părtași vieții celei veșnice“.

Îngeri sunt împreună slujitori la săvârșirea tainei celei mari. „Acum puterile cerești împreună cu noi nevăzut slujesc“. Credincioșii sunt înălțați într'o altă sferă de viață, ei trăesc aici pe pământ împărțirea veșniciei în nemijlocita apropiere de Dumnezeu. „Hristos în mijlocul nostru“ se

Probleme, fapte, comentarii

Ce școale ne trebuie? — În legătură cu recentele examene de capacitate pentru profesorat, — la care s'au prezentat aproape patru mii de concurenți, catedre vacante fiind abea câteva zeci, — dl profesor S. Mehedinți, bun român și bun ortodox, care nu poate fi împinșat de regionalism, afirmă (în articolul său din Universul dela 4 April 1935) că tablourile de „capacitate“ ale profesorilor examinatori „pot arăta cel mult știința candidaților, dar despre însușirile lor ca educatori nu se spune aproape nimic sigur“.

„Statul, — urmează mai departe dl profesor S. Mehedinți — să-și dea seama că a greșit, când cere universității profesioniști. Din universitate nu pot eși nici profesori, nici magistrați, nici preoți, nici medici... nici un profesionist, căruia să i se poată încredința cu certitudine mari sarcini sociale. Când ies și de aceștia, meritul este al lor, nu al universității, care nu poate da tinerilor decât știință, iar problema omenei o lasă afară din cadrul preocupărilor.“

Să între odată în capul cărmuitorilor, că universitatea este o instituție de înaltă cultură. Atât. Ea este și trebuie să fie destinată unui mic număr de tineri cu mari aptitudini pentru știință.

Dar când e vorba de oameni cari vor purta mari răspunderi sociale, cum sânt magistrații, preoții, medicii, profesorii... evident, lor li se cere nu numai știință, ci li se cere pe lângă pregătirea profesională și multă omenie.

Așa dar, pentru a pregăti marile valori sociale, care se cheamă: magistrat, preot, medic, profesor etc., trebuie numai decât o scrupuloasă alegere a candidaților chiar la început. Cine calcă a preot? Cine calcă a magistrat? Cine poate fi educatorul tineretului? Cine va avea marea răspundere de a da sănătate oamenilor?

Apoi, tinerii aceștia de elită să fie crescuți cât mai departe de promiscuitatea universitară, cu alte programe, alți profesori și în alt mediu. Închipuiți-vă ce judecatori am avea, când cei cu adevărată vocație pentru magistratură ar fi crescuți 3-4 ani sub ochii unor profesori aleși dintre cei mai de seamă magistrați ai țării, — ferindu-i de orice contaminare cu strada și cu universitatea! —

Săntem în deplin acord cu aceste mărturisiri, lămurite și adevărate, ale distinsului scriitor, care împotriva celorce combat existența academiilor teologice, constată că facultățile de teologie ale universităților nu ne pregătesc pe adevărații preoți. Facultatea poate da știință, dar nu pregătire profesională de educație.

Domnul profesor S. Mehedinți relevase aceeași lacună într'o broșură a sa, unde spunea: „e numai decât necesar ca tinerii aleși, spre a sta pildă în fața întregului lor neam, să fie crescuți ei înșiși într'o atmosferă de înaltă distincțiune sufletească, sub ochii celor mai buni dintre cei buni... Aceasta e calea pe care trebuie să pornim“.

salută preoții liturgisitori la sărutul împăcării și-și răspund: „Este și va fi“. În liturgia armeană găsim cuvintele acestea: „Voi cari luați parte la masa cea sfântă a Împăratului, vedeți pe Hristos șezând pe scaunul mării, înconjurat de cetele îngerești“. În liturgia siriacă a lui Iacob se rostesc cuvintele acestea: „Să stăm cu frică, cu cutremur și cu sfîntenie, pentru că se aduce darul cel de jertfă și mărirea se descopere. Porțile cerului se deschid, Duhul Sfânt se pogoră pe aceste sfînte Taine și le pătrunde. La locul de frică înfiorătoare ne aflăm împreună cu cheruvimii și serafimii, frați și împreună slujitori cu îngeri ne-am făcut și cu aceștia săvârșim slujba focului și a Duhului.“

Dar credincioșii la sfînta liturgie nu trăiesc numai venirea tainică și prezența transfigurătoare a Domnului înconjurat de cetele îngerești. Un cuvânt este și rămâne dător de ton și anume: „De câteori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți până va veni“ (I Cor. 11, 26). Moartea Lui, jertfa Lui cea de pe cruce o trăiește credinciosul ca pe o realitate zguduitoare, veșnic prezentă și deapănarea vie. Întreaga filosofie a mântuirii creștine se concentrează aici ca într'un focar. Transfigurarea pământului,

3 Renaudot: Collectio liturgiarum orient. II pag. 30.

Conferință preotească. — Preoțimea Despărțământului „Andrei Șaguna“ — Geoagiu și-a ținut conferința de primăvară în zilele de 25-26 Martie a. c. la sediul tractual.

După oficierea liturghiei înainte sfîntită, a predicat părintele A. Băilă-Balșa, despre misterul întrupării lui Isus Hristos în sâmurile Fecioarei Maria, prin lucrarea Duhului sfânt în actul esențial al concepțiunii; fixează locul pe care Pururea Fecioara Maria îl are în inima credincioșilor ortodocși; cu ocaziunea împărțirii Cuc. preoți, cari s'au mărturisit de dimineață, vorbește părintele I. Șerban-Cornila, despre valoarea acestei dumnezeiești taine.

După masă părintele președinte V. Goron, deschide conferința de primăvară, intrându-se în ordinea de zi.

Între numeroasele probleme, care au animat preoțimea noastră tractuală, a fost în special discutată problema pastoralității cu toate aspectele ei. Așa: măsurile de a amplifica activitatea cercurilor religioase; ziarul pastoral, cu discuții asupra celui mai bun model de redactare; necesitatea tot mai mult resimțită de preoți a unor organe de control, care să judece și fixeze personalitatea preoților în intimitatea vieții lor pastorale, cu considerare la toate împrejurările cari evidențiază aceasta, — renunțându-se la actualul sistem al auto-evaluărilor elogioase, care duc la supralicitări ce nu cadrează cu modestia și smerenia misiunii preoțești. La finele conferinței s'au luat dispoziții pentru a se crea o bibliotecă tractuală, care să poată fi un prim auxiliar al preoților în formația lor intelectuală. Toate aceste discuții au fost purtate de un însemnat număr de preoți în frunte cu protopopul V. Goron, p. T. Glodeanu, p. P. Trifu, p. I. Tiruța, p. A. Băilă etc.

Conducerea veche a Despărțământului înaintându-și demisia, adunarea preotească alege cu însuflețire de președinte pe părintele I. Glodeanu-Geoagiu-Joseni, iar ca vicepreședinte pe p. A. Băilă-Balșa. Părintele A. Băilă citește apoi două telegrame adresate, una I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae:

Înalt Prea Sfînte Stăpâne,

Preoții Despărțământului Geoagiu pentru Asociația clerului „A. Șaguna“, întruniți în conferință de primăvară și însuflețiți de părinteasca grijă cu care I. P. S. Voastră apărați drepturile Bisericii și preoțimii noastre, asigură pe „Exponatul Ortodoxiei“ de tot devotamentul ei în lupta de afirmare a prestigiului Bisericii noastre ortodoxe; — iar alta adresată dlui Stelian Popescu, dir. ziarului Universul. Preoțimea face o mișcătoare manifestare de omagiu la adresa I. P. S. Sale și una de simpatie pentru dl Stelian Popescu.

Ne facem plăcerea să amintim că la toate lucrările noastre, au participat activ

tescului, putere nouă de viață dumnezească, viață veșnică ce apare în mijlocul existenței pământești; și toate acestea numai și numai prin moartea Lui, prin suferințele și moartea Sa pe cruce, prin „nebunia crucii“ și prin umilință, căci fără aceasta nu există viață veșnică.

Amintirea morții Lui reînnoiește, prezentarea mistică-reală a jertfei de pe Golgota este nervul central al întregii liturghii, căci legea cea nouă s'a dat prin sângele Lui. Precum Pavel, așa și Apologetul Iustin despre cina cea de taină a creștinilor zice, că prin aceasta ei și-aduc aminte și de patimile, pe cari Fiul lui Dumnezeu le-a suferit pentru ei.

Întreaga liturgie — am putea zice — se bazează pe aceste două idei. Așa se zice și la Proscomidie: „Junghie-se mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii pentru viața și mântuirea lumii“. Iar în liturgia lui Iacob în timpul trecerii elementelor euharistice din proscomidie, pe altar se cântă așa: „Să tacă tot trupul omenesc, căci iată Împăratul împăraților și Domnul Domnilor vine să se junghie“. Una dintre părțile cele mai importante ale rugăciunii anaforice este așanumita „anamneză“ — *sărbătoarea și impresiunea amintire, a patimilor și învierii Domnului*. Foarte detaliată amintire a patimilor mân-

4 Iustin, Dial. 117. c. 41.

dl Dr. Indrieș, preș. FOR-ului și dl N. Popa, primpretorul plasei.

Și cu această ocazie, preoțimea s'a dovedit destul de activă și prezintă la toate imperativele misiunii preoțești.

Correspondent

A împedecat răspândirea ortodoxiei? — Un reprezentant al Vaticanului luase parte la serbările budapestane organizate, anii trecuți, în amintirea sfântului catolic Emeric, fiul primului rege ungar. Serbările, conform năravului vecinilor noștri apuseni, trebuiau să fie și o demonstrație politică, în care delegatul papal, alături de magnați și ceilalți prelați, a ținut să-și aducă prinosul laudelor exagerate, afirmând că nația ungurească s'ar fi ilustrat în istoria națiunilor europene, între altele, și prin meritul excepțional, că ea — nația ungurească — ar fi împedecat răspândirea ortodoxiei.

Într'un articol, „Controverse istorice“, apărut de curând într'un mare cotidian din capitală, părintele profesor universitar, Ion Lupaș, examinând mai deaproape afirmațiile făcute la Budapesta din partea delegatului papal, ajunge la convingerea, că celce a făcut aceste afirmații n'a putut avea, în vârtejul procesiunilor și al banchetelor fastuoase, răgazul necesar spre a da cuvintelor sale măcar aparența unor temeiuri de adevăr istoric.

Indus în eroare de informatorii săi, — spune p. I. Lupaș, — delegatul papal a rostit, în toiu festivităților, mari inexactități istorice.

Documentele arată, continuă istoricul nostru, că ungurii la așezarea lor în Panonia, au stat sub influența bisericii răsăritene și au primit botezul creștinesc dela diferiți misionari ai acestei biserici. Unii regi ungari au intrat în legături matrimoniale cu familii ortodoxe. Înșiși istorici unguri, profesori universitari la Budapesta, între alții Marczali Henrik, constată că ortodoxia a împedecat consolidarea puterii ungurești și pătrunderea ei în țările românești.

„Ungaria năzuia să-și asigure stăpânirea prin răspândirea violentă a catolicismului, dar s'a izbit de cea mai tenace rezistență a populației ortodoxe“, — spune istoricul maghiar, în citația profesorului I. Lupaș, — care astfel restabilește adevărul istoric.

Trei ani de luptă a sărbătorit Duminecă, în 7 l. c., partidul național-agrar de sub conducerea dlui O. Goga.

În congresul din capitală, ținut cu acest prilej, președintele partidului, dl O. Goga, vorbind din balconul „Țării Noastre“ mulțimii din Piața Teatrului Național, a făcut o luminoasă expunere a situației politice, subliniind ideile de care este condusă activitatea sa politică: ideea națională,

tuitoare se face în vechia liturgie coptică a sfântului Grigorie, precum urmează: „Tu ai suferit batjocura celor fărădelege“ — zice preotul — „trupul Tău a îndurat loviturile de biciu și fața Ta palmele, pentru mine nu Ți-ai ferit obrazul de scuipări și hulă“. Iar poporul răspunde: „Doamne miluiește-ne“. Preotul continuă: „Ca o oaie ai venit la junghiere; Te-i îngrijit de mine până pe cruce; ai omorât păcatele mele prin pogorarea Ta în mormânt, și până la ceruri m'ai înălțat împreună cu Tine“. Cu un cuvânt mielul lui Dumnezeu, care s'a jertfit de bună voie, stă în centrul întregii Liturghii. Și totuși acest Isus, care suferă și moare, este totodată și cel viu, cel preamărit și cel înviat. Sfînta Euharistie este pătrunsă de razele mării, de razele învierii.

Așa dar nu numai prezența Lui, ci și suferințele, moartea și învierea Lui o trăiește credinciosul. Frica și cutremurul, senzația sfînteniei celei mari, a tainei celei înfricoșate — a unui mister de o importanță cosmică universală se reflectează din următoarele cuvinte: „Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfînta jertfă cu pace a o aduce“. Iar în liturgia alexandrină după săvârșirea misterului se zice: „Iată taina s'a săvârșit. Mulțumim Ție, Doamne, Dumnezeu, Părinte atotputernic,

5 Renaudot: I 23.

ideea de a reintrona *autoritatea*, și ideea de a stăruî în slujba *moralității*, năzuind spre o primenire adâncă a societății noastre pe temelii de învățătură creștină.

Ziarul *Tara Noastră*, a apărut, la împlinirea celor trei ani dela constituirea partidului național-agrar, într'un număr festiv cu frumoase și grăitoare contribuții, semnate de: O. Goga, prof. I. Lupaș, Alex. Hodoș, G. M. Ivanov și o seamă de alți talentați ziariști, din ale căror păreri și prețioase declarații desprindem:

Nu mai trebuie s'o spunem. O știe orice om cu bun simț: Biserica noastră sub forma ei autentică, ortodoxă, a înscris pe răbojul istoriei fapte ce nu se vor putea șterge nicicând. Ele fac parte din însuși patrimoniul sacru al neamului, cu și prin care ne-am îndeplinit timp de nouăsprezece veacuri menirea pe aceste plaiuri hărăzite de Pronie...

De aceea problema religioasă va trebui repusă între preocupările esențiale ale vieții noastre de stat.

În discursul său, dl O. Goga spune: Este necesar ca și în România să domine porunca ideii naționale. România de după război n'a făcut o politică națională, ca alte neamuri conștiente de rolul lor. A continuat liberalismul antebelic individualist, fără preocupări bine precizate de ordin național.

Oratorul a terminat cerând schimbarea Constituției pentru a se întemeia România românilor.

Au apărut:

— Ion Petrovici: *Rotocoale de lumină*, Buc. Ed. Casei Școalelor 1934. Vol. de 166 pp. Preț: 50 lei.

În formă de volum sânt adunate eseurile, mai pe românește încercări, de natură critică și filosofică, respândite până acum în diverse organe de publicitate.

Autorul, distins profesor și temeinic cugetător, dl Ion Petrovici, ne prezintă în paginile noului său volum subiecte variate și interesante, expuse scurt și lămurit. Din cele 11 încercări critice și filosofice ale cărții, remarcăm: *Biserica și pacea*. Negreșit, biserica poate avea rol de frunte domolind izbucnirile inconștiente și atavice, cum declară autorul; — rămâne totuși ca în acest rol biserica să nu fie stânjenită de tratamentul vitreg al celor chemați să sprijinească mai mult ca până acum înrăurirea ei binefăcătoare.

O impresionantă evoluție sufletească, în raport cu problema religioasă, — „o istorie în care se pot regăsi și alții”, — povestește autorul în articolul: *Confesiuni filosofico-religioase*.

Ni se promite o lucrare sistematică de *metafizică*, în curs de pregătire. O nouă carte a profesorului dela Iași este așteptată cu interes și plăcere de cetitorii iubitori de probleme filosofice.

că mila Ta pentru noi este mare, și că ne-ai arătat cele ce numai îngerilor este dat a vedea”.⁶ În una dintre liturgiile cele mai vechi, în liturgia siriacă a lui Iacob se accentuează în mod deosebit acest sentiment de frică și de cutremur în fața sfintei Taine. Neîncetat aud credincioșii îndrumările diaconului de a fi atenți și de a sta cu sfîntenie: „Iată a sosit vremea fricei, iată ceasul cel plin de groază. Puterile cerești stau cu frică și slujesc lui cu cutremur. Acesta este ceasul în care se aduce jertfa cea de împăcare și în care păcatele fug din fața Lui. Slujitori ai bisericii vă cutremurați pentru că voi împărtașiți foc viu. Puterea dată vouă este mai măreață decât aceea a serafimilor. Fericit este sufletul, care întru curățenie se află în biserică, pentru că Duhul sfânt îi scrie numele și-l înalță pe el la ceruri. Diaconilor, vă cutremurați în acest ceas preasfânt, în care Duhul sfânt se coboară ca să sfințească trupurile acelor, cari primesc aceasta taină sfântă. Puterile cerești stau împreună cu noi în sanctuar și slujesc preacuratului trup al Fiului lui Dumnezeu, care se junghie în prezența noastră. Apropiati-vă și primiți dela El iertarea păcatelor voastre”.⁷ Asemenea se scoate la iveală cu deosebire puterea aceasta frică și cutremur în

— S. Mehedinți: *Apropiere de Isus prin biserica noastră*, prin alegerea educatorilor, Socec și Co. Buc. 1935. Preț: 20 Lei.

Broșură de 48 pp. cu două conferințe: una spusă la Radio în *Duminica Ortodoxiei* (în 25 Februar 1934), și alta, cuvinte către tineret spuse la „Fundatia Dalles” din capitală în 24 Martie 1934.

Înceierea scriitorului, — care nu este cunosător în ale teologiei, dar este unul care a trecut prin încercările vieții, — se resumă în următoarele: Ne putem apropia de Isus prin Biserica noastră, dar cu altă creștere, adică cu altă alegere și altă pregătire a educatorilor tineretului.

— Șerban Ionescu: *O dispută creștino-filosofică*, Buc. Tip. „I. C. Văcărescu”, 1934. Lei 30.

Volumașul de 89 pagini, tratând problema conștiinței, conține o discuție în contradictoriu între un călugăr al Mănăstirii Neamtu și un tânăr profesor universitar, înarmat cu erudiție filosofică și juridică, și invitat din partea „Universității Populare” dela numita mănăstire să onoreze obișnuitele ei cursuri de vară cu o conferință asupra uneia din problemele morale sau sociale la ordinii zilei. Disputa se termină cu o bine primită conferință a savantului profesor, care a vorbit despre conștiință ca atribut distinctiv al personalității omului. „Prin vocea ei mărturisim existența lui Dumnezeu”; dar procesul conștiinței nu se mărginește numai la om ca ființă izolată: ci trece dincolo și în societate, unde problema se pune cu aceeași îngrijorare. Societatea are să-și cerceteze conștiința ei, spre a răspunde la nedreptățile ce stăruiesc în viața socială, și a lua măsuri împotriva profiturilor, și a acaparitorilor, împotriva relei organizări a utilizării brațelor de muncă, contra foametei și a miseriei.

Cu duh expusă, într'o impecabilă formă literară, cârticica dlui Șerban Ionescu se citește ușor și cu plăcere. Dorim să fie citită și cu folos.

Viața Ilustrată, April 1935. — Numărul mai nou al minunatei reviste de familie, *Viața Ilustrată*, sub conducerea mult străduitoare și inteligentă a p. director, Nicolae Colan, nu este mai pe jos de numerele sale precedente. Paginile revistei sibiene, intrată în al doilea an de existență, sânt ilustrate și în numărul de față cu multe și interesante contribuții, semnate de tineri și harnici colaboratori. O variată și aleasă cronică, nu mai puțin ilustrațiile sale artistice, completează cuprinsul publicației, care nu

fața misterului nespuse la sfinții Părinți, în rândul prim la Ioan Gură de aur.⁸ În rugăciunea siriacă preotul rostește în taină următoarea rugăciune anaforică: „Vai mie, vai mie, celui cuprins de groază, căci sunt om cu buze spurcate și locuiesc într'un popor cu buze spurcate și ochii mei au văzut pe împăratul, pe Domnul cel puternic. Cât de înfricoșat este azi acest loc. Aici se află azi casa lui Dumnezeu și porțile cerului; căci ne-ai învrednicit a-Te vedea ochi în ochi, o Doamne. Dar acum să ne ajute mila Ta. Mărire îndurărilor Tale, pentru că ai împreunat cele cerești cu cele pământești.”

⁸ De Poenitentia, Im, IX, Migne 49, Col. 345.
⁹ Renaudot, II, 584.

Nr. 1937—1935.

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii după Părintele Samoil Sabo din Blaj, decedat la 12 Februarie 1935, în baza Ș-ului 5 din regulamentul fondului de ajutoare preoțesc au primit dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu, în număr, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 12 Martie 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

trebuie să lipsească de pe masa de citire a familiilor românești de pretutindeni.

Abonamentul, (de 100 lei pe jumătate de an, 200 lei pe anul întreg) se poate trimite la: Librăria arhidiecezană, Sibiu.

„Unirea”, disperată că nu mai poate salva dela înec actele de identitate dela 1700, caută unde poate ajutor contra „Telegrafului Român”. Cu sentimentul celor ce constată că au lovit prea în plin, privim cu zâmbet calm și milos la agitația minoră a năcăjiților cepari (cetește: pateri) și la scârțaielile de alarmă ale telefonului.

În goana după orice ar putea să ne piște cătuși de pușin și să ne alunge zâmbetul de pe buze, iată au aflat un articol al unui anonim scris prin... 1913, contra „Telegrafului Român”.

S'a terminat. Ne-a înfundat. Să mai zicem ceva de Nilles, ori de falsurile dela 1700.

Prea deștepti și prea ghiduși pateri! Dece căutați diversiuni? Vreți să ne mai dați o ocazie de-a vă supăra? Uite, cei ce redactăm azi „Telegraful Român”, nu eram pe la 1913 în situația care ne-ar putea permite acum să știm, fără cercetare, de ce s'a supărat anonimul pe „Telegraf” și dacă nu cumva a spus omul neadevăruri ca unul ce era supărat. Poate ne-om lua vredodată osteneală să cercetăm chestia în amănunt. Dar să știți că de-om întreprinde acest lucru, o să cercetăm calitatea „Telegrafului” în raport cu a „Unirii”. Așa-i că nu vă convine? Căci, iată, suntem aprioric convinși că rezultatul cercetării nu va fi prea favorabil „Unirii”. Știm prin inducție, — o lege din științele naturale — ce poate o minte de patăr uniut.

Teologii și mareșalul Pilsudski. — De unde o fi ieșit ideea aceasta stranie, nu știm. Destul că studenții Facultății de teologie din București s'au văzut adunați într'una din zilele recente, ale Postului Mare, ca să se înflăcăreze de discursurile rostite în cinstea mareșalului polon și catolic, Pilsudski. N'avem nimic cu mareșalul Pilsudski, ferit-a sfântul. Dimpotrivă, îi admirăm vrednicia și devotamentul în slujba Patriei, precum mai admirăm încă vreo 10 oameni politici europeni. Dar ce legătură o fi existând între el și teologia ortodoxă sau idealurile bisericii ortodoxe, e greu de înțeles. Inima studentului teolog ortodox și dragostea ei poate să se alimenteze în Postul Paștilor din meditație la mucenicii luptători pentru icoane, la sfântul Grigorie Palama, la sfinții mari asceți și postitori ai ortodoxiei; entuziasmul prea mult al sufletului de tânăr ucenic al Domnului își poate găsi în Postul Paștilor atâtea prilejuri sfinte de revărsare. Dar să-ți duci inima spre mareșalul Pilsudski, iată un lucru care nu înțelegem pur și simplu cum a putut avea loc.

E ceva aproape fantastic.

„Neamul ales” despre Biserica creștină. — Reporterul de politică externă dela „Curentul”, umblând să explice cauzele revoluției din Grecia, scrie: „acest brav popor [grec], reprezentantul unei incomparabile civilizații potopite de o biserică atât de străină spiritului ei” (din 6 Martie 1935).

Dacă în Grecia ar stăpâni, — măcar cât în strada Săbindar din București, — spiritul semit, nu cel creștin ortodox, scriitorul acestor cuvinte n'ar fi avut de ce să plângă pe ruinele „potopitei” civilizații a lui Perikles... Dar așa, — trebuie să-și vâre codița duhul rău al masoneriei dela „Curentul” unde poate...

I. P.

S. Runciman: La civilisation byzantine [330—1453], trad. E. Lévy, Paris, Payot, Nov. 1934, pag. 341, 24 fr.

Cartea marelui istoric englez, apărută sub acest titlu în traducere franceză de vre-o 4 luni, se înșiră alături de cele mai bune din opere scrise despre civilizația și cultura bizantină, în-

cepând dela Kondakov și Krumbacher și până la Vasiliev și Ch. Diehl din zilele noastre, ca să amintim numai pe cei mai însemnați dintre străini. E o carte în același timp și de erudiție istorică, dar și de o incontestabilă putere de generalizare, încât o citești cu plăcere.

Dintre cele 12 capitole ale cărții, în deosebi se remarcă cele în care vorbește despre „religie și biserică” (pg. 112—142), „educație și cultură” (237—255), „arta bizantină” (270—295) și în deosebi ultimul capitol: „Bizanțul și lumea”.

Eată ce zice acest cunosător despre viața religioasă a bizantinului: „Pentru a înțelege istoria culturii bizantine, trebuie să ne aducem aminte de puțina importanță pe care o dădeau bizantinii vieții pământești. Așa că de multe ori puncte infime de doctrină teologică angaja sufletul bizantinului mai mult decât cele mai importante probleme de politică lumească, întrucât aceasta din urmă nu privea decât lumea aceasta, câtă vreme teologia viza o veșnicie. Și tocmai acest spirit religios, dominant în mentalitatea bizantină, a menținut în picioare marele edificiu al culturii bizantine. De aceea și organizația bisericească a Bizanțului a rămas până azi ca cea mai civilizată din câte a cunoscut lumea și deci mai aproape de înălțimea netrecătoare a cerului spre care conducea lumea” (112 și 141).

În această latură, moștenirea Bizanțului chiar și în viața noastră națională și social-creștină din trecut este cât se poate de evidentă, deși noi am cunoscut civilizația aceasta bizantină prin intermediul bulgarilor și sârbilor, cum afirmă Runciman (304).

Așa încât, repetăm, cartea lui Runciman este un prețios aport adus domeniului atât de atractiv din istoria culturii umane, care se cheamă cultura bizantină, chiar și atunci când nu se pierde în subtilități științifice, cum fac alții.

T. Bodogae

Scrisoare deschisă — părintelui Iosif Trifa

„Prin mijlocirea tiparului ai avut prilejul de-e striga tuturor celor cari te-au cunoscut și nu te-au cunoscut, că ești bolnav și suferi... O credem cu toții, și crede-ne și C. Ta, că-ți păstrăm sincere sentimente de compătimire pentru nenorocul de-a fi lipsit de neprețuita comoară a sănătății.

Departe dar de mine gândul de a-ți tulbura liniștea, de care ai nevoie... Îți scriu cu gândul curat de frate 'n Domnul, care se întristează văzând învolburarea turnată în expresii de revoltă și de ironie, de smerenie prefăcută și de îngâmfare, — chiar din partea aceluia, care 'n ordinele de zi ale oștii nu vorbea decât despre răbdare, blândețe, bunătate, umilință și înțelepciune creștinească...

Erai însă un „comandant” absent; erai mulțumit auzind înțonări de marșuri și ai pornit într'o cruciadă, în care arătându-ți-se c'ai greșit drumul, te-ai răzvrătit...

Oare nu ți-ai destăinuit de-atâtea ori îngrijorarea, că înaltul nostru ierarh, I. P. S. Sa Nicolae, intenționează „oficializarea” Oștii Domnului? Numeai „oficializare” îndemnurile date preoțimii, de-a ținea contact continuu cu această mișcare religioasă, pentru a-i asigura mersul ei în ogașă dreaptă și cuminte, ce i-a fost fixată la început.

Nu trebuia să te neliniștească întru nimic dar „oficializarea” Oștii Domnului.

Nu-ți pare, părinte Trifa, că chiar în presa Oștii Domnului ai menajat o mentalitate nepotrivită și că mulți din cei educați în senz pseudo-creștinesc socoteau că titlul de „ostaș al Domnului” este un monopol al celor cu cruciulița albastră pe piept, căutând să tragă granițe despărțitoare între ei și lumea celorlalți creștini?

⁶ Renaudot, I, 75.

⁷ Renaudot, o. c. II, 38, 40.

In schimb însă ceice și-au tălmăcit cu înțelepciune creștinească titlul de „ostaș”, — și cari formează grosul oștii, au rămas adânc măhniiți aflând surprinzătoarea metamorfozare a gândurilor și faptelor C. Tale... Ei se întreabă nedumeriți: Care-i adevăratul părinte Trifa, — cel de ieri..., ori cel de azi?

Cu toată duiosia în care ți-ai învăluit persoana, așezându-te singur în rândul martirilor, lumea în judecata ei dreaptă, îți invidiază poate „mucenicia”, pe urma căreia ai devenit proprietarul unei tipografii, care-i un bun considerabil.

In zilele trecute mă 'ntreba un preot, dacă dânsul, care zeci de ani s'a străduit în chip și fel să zidească biserică, și casă parohială, și să sporească avutul bisericii, adăugându-i în timpul păstoririi sale peste 15 jugăre pământ, — nu cumva, prin analogie, — are dreptul de-a transcrie biserica, locuința parohială și pământul bisericii pe numele său?... Bine înțeles, făcea haz din ceea ce C. Ta ai făcut caz și avere...

„Isus Biruitorul”, par'că-i numele extrem de pretențios cu care ți-ai botezat organul de presă... Nu-ți sugerează acest titlu gânduri mai creștinești?

Te-ai certat cu biserica, — și în „apa vie”, despre care-ți plăcea să vorbești cu atâta cucernicie, ai aruncat acum un pumn de noroi...

Iată, de ce te-au părăsit bunii și adevărații ostași...

De-acum toată lumea știe, că proprietarul tipografiei mercantilează numele de „Isus Biruitorul”, urmărind scopuri foarte lumești...

Îți doresc însă nădejde, pâr. Trifa, dar și sănătoasă revenire.

Prot. Alex. Brotea

Notificare oficială

Discul dela Florii pentru fondul de pensie și discul dela sărbătorile Invierii Domnului, pentru Internatul arhidiecezan, se vor purta și în anul acesta în conformitate cu ordinele noastre Nr. 2962 și 2963 din anul 1931.

Sumele incasate se vor trimite oficiului nostru de casă, prin oficiile protopopești până la 1 Mai a. c.

Sibiu, la 11 April 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

Tipicul sărbătorii Sf. Gheorghe

Se comunică Cuc. preoțimi că în anul acesta slujba Sf. Gheorghe din ziua de Marți săptămâna Patimilor — se va face în Dumineca Florilor, iar Marți rămâne Sfânta Liturghie înainte sfinită a Sf. Grigorie.

Întâia biserică română în Palestina

In ziua de 28 Martie 1935, numeroși credincioși ai bisericii noastre aflători în Palestina s'au adunat pe malurile Iordanului pentru a fi de față la așezarea pietrii de temelie a primei biserici românești în Palestina.

La ceremonia sfințirii au slujit Sfințiele lor: Damaschin protosinghel dela mănăstirea Secu, ieromonahul Fotie Petrescu dela mănăstirea Cernica și protosinghelul Gherasim Luca.

Înainte de punerea pietrii fundamentale, dl. Marcu Beza, consul general al României și membru coresp. al Academiei Române, a spus următoarele:

„După lungi veacuri de legături strânse cu Palestina, de generoase danii și ajutoare domnești, pentru întâia oară purcedem la zidirea unui lăcaș deosebit al nostru, ca neam aparte, conștient de rostul său în trecut și în viitor. Curând și în Ie-

rusalim vom clădi o biserică și un cămin românesc. Punând acum piatra de temelie aici la Iordan, bătrânul rău sfânt al colindelor noastre, unde Ioan Premergătorul și-a ridicat chemarea de pocăință și unde Isus a coborât să primească botezul menirii sale pământești, — gândurile noastre se îndreaptă către Maria-Sa Regele Carol II, care, ocrotind munca noastră, duce cu strălucire înainte tradiția cititoricească a marilor voievozi; către I. P. S. Sa Patriarhul Miron Cristea, trudit neobosit pentru înfăptuirea dorinței unui așezământ al nostru în locurile sfinte; și către toți credincioșii români, clerici și laici, câți și-au dat obolul binevoitor! Ajută-le bunul Dumnezeu! Ajută-ne și nouă să ducem la capăt ceea ce astăzi începem cu atâta râvnă și pietate!

Potrivit obiceiului străbun în sticlă sigilată am pus o bucată de pergament — din care o copie tot în pergament se va trimite Patriarhiei la București, cu rândurile scrise:

In zilele dreptcredinciosului și Măritului Rege Carol II, Domnitor peste întreaga Românie unită, Patriarh fiind I. P. Sf. și de Hristos-Iubitor Miron Cristea, s'a zidit acest întâi lăcaș românesc pe malurile Iordanului, în 28 Martie 1935.

Cronică bisericească externă

Din Grecia. Școli catehetice. În ultimii ani s'au dezvoltat foarte mult așa numitele „școli catehetice” de care se îngrijește, afară de autoritățile bisericești, o societate specială de creștini ortodocși. Cele mai multe din aceste școli sânt în Atena și Pireu. În aceste două orașe există acum 45 de școli catetice cu 5359 de elevi, 45 de instructori și 100 de ajutători.

Din Rusia Sovietică. Rezultatele propagandei ateiste în anul trecut. Pe baza materialului publicat în „Bezbojnik”, revistă ateistă, se poate răspunde negativ la întrebarea de-au reușit propagandiștii comuniști ai ateismului să câștige masele populare și în special noul tineret din Rusia. Deși se continuă cu închiderea și dărâmarea bisericilor, propaganda ateismului rămâne fără rezultat, căci, cum spune „Bezbojnik”, propagandiștii nu pot și nu știu să răspundă la „întrebările serioase ale tineretului”. Pretutindeni se întâmplă la fel: propagandiștii, cum spune „Bezbojnik”, „nu sunt pregătiți teoreticește”. „Bezbojnik” recunoaște însuși că „nu sunt cadre”, „nu sunt echipe active”, „celele se închid”.

INFORMAȚIUNI

Premiul național pentru un preot. Majestatea Sa Regele a aprobat ca „Premiul național de literatură”, al Fundației pentru literatură și artă „Regele Carol II”, în valoare de un sutăm de lei, ce se distribuie în fiecare an, să fie acordat în anul acesta părintelui Gala Galaction. Se știe, că distinsul scriitor preot a primit în același timp însărcinarea de a tălmăci Sfânta Scriptură din textele originale ebraice și grecești.

Casa de economie, ajutor și credit a clerului ortodox cu sediul în București, și-a ținut adunarea generală în ziua de 28 Martie 1935. La 31 Decembrie 1934 Casa și-a încheiat bilanțul cu un beneficiu net de lei 908.770, după ce a executat un buget de lei 2.477.161, ear numărul total al membrilor este de 15.833. În cursul anului 1934 a acordat împrumuturi în sumă de lei 26.341.054, la 3049 membri.

Reduceri pe c. f. r. În vederea sfințelor sărbători ale Paștilor, direcția generală a căilor ferate a acordat o reducere de 50 la sută, din taxele tarifare integrale, pentru toți călătorii și la toate trenurile de călători. Călătoria se va face pe baza unei jumătăți de bilet. Reducerile se acordă începând dela 26 April ora 12, până la 5 Mai 1935, ora 24.

Patriarhia Constantinoplei a decis ca viitorul erarh patriarhal pentru Europa centrală, pe care îl va numi patriarhul dintre mitropolii sufragani, să rezideze în Viena, dar numai un an, după care va fi numit altul.

Mitropolitul Hrisostom al insulei Zakintos a trimis de curând o circulară tuturor preoților, prin care îi oprește cu asprime de a mai face politică.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 14 April 1935, va predica părintele G. Secaș.

Poșta redacției

Pr. V. I. în R. Incercați mai concis și mai puțin banal.

Meditație

La împărtășania preoților

„Acum puterile cerești nevăzut împreună cu noi slujesc; căci iată intră împăratul mării, iată săvârșită este jertfa cea de taină. Cu credință și cu dragoste să ne apropiem, ca părtași vieții de veci să ne facem.

„Tot trupul omenesc să tacă și să stea cu frică și cu cutremur și nimic pământesc întru sine să nu gândească. Că împăratul împăraților, Domnul domnilor merge să se junghie și să se dea spre mâncare credincioșilor”.

Dacă ne aplecăm bine urechea sufletului nostru spre înțelegerea după cuviință a momentului de față, trebuie să strigăm plini de duhovnicească răpire: Mare este taina creștinătății. Jertfa este săvârșită, de pe înălțimea crucii Mântuitorului sufletelor noastre a rostit: săvârșitu-s'a. Sângele scump a curs, trupul sfânt e frânt, ușa care despărțea și oprea intrarea noastră la Tatăl ceresc e înlăturată: catapetasma s'a rupt 'n două de sus până jos.

Mărturisirea e făcută; pământul sufletului nostru, în fața tainei mai presus de fire, se cutremură, piatra păcatului din inimă se despică și se sfarmă. Soarele înțelepciunii omenesti, se întuneacă; tot ce e lumesc intră în noapte...

Taina în toată plinirea ei se descopere: Golgota altarului ne îmbie credincioșilor trupul Domnului spre mâncare și sângele său scump spre beutură.

Fiul lui Dumnezeu s'a jertfit, pentru viața veșnică a sufletelor noastre.

În fața acestei descoperiri, frica de Împăratul împăraților ne cuprinde, dar în același timp bucuria nespūsă pentru izbăvirea și viața noastră ne aprinde inimile.

În sfera acestei realități sublime ne ridică taina tainelor, sfânta Euharistie.

În taina aceasta cele pământești se sfințesc prin atingerea cu lucrarea cerească a Duhului sfânt. În Euharistie formele pământești se prefac în realități sacre; ceriul atinge pământul prin masa sfântului prestol, prin crucea Golgotei, și-l îndumnezește.

Iar ca lucrători și slujitori ai acestor sfințenii iată-ne pe noi, preoții Bisericii. Duminecă de Duminecă și zi de zi, sărutăm sfântul prestol, săvârșim sfânta Liturghie. Mare și înfricoșată slujbă ne este încredințată.

Cetele nevăzute ale ingerilor se cutremură și înconjoară cu frică sfânta masă pe care se aduce jertfa Golgotei. Cu atât mai vârtos noi făpturi omenesti, ce suntem cercați de ispite și patimi, va trebui să ne apropiem cu mare frică.

În sfânta Euharistie ne apropiem cu taină nu numai de Isus Hristos cel răstignit, de omul durerilor, ci ne împărtășim cu Domnul preamărit și înviat din morți: „iată intră împăratul mării”. Drept aceea primirea trupului Său și-al sângelui, este împărtășire deapreptul nu numai a iertării păcatelor, ci primire a vieții veșnice: „Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu, are viața veșnică”. Ioan 6, 54.

Cum vom cuteza să ne apropiem de această taină a tainelor, dacă slăbiciunea noastră nu ar fi plinită de darul lui Dumnezeu?

Veniți deci să cădem cu pocăință înaintea milostivirii Tatălui nostru ceresc; veniți cu duh umilit, inima înfrântă și smerită, căci iată vrednici a fi de osândă ne vedem; să căutăm, să batem și să cerșim la ușile milostivirii, cunoscându-ne nevrednicia; să ne aruncăm cu plângere, cu frică, dar în aceeași vreme plini de nădejde înaintea îndurării nemăsurate a lui Dumnezeu și din adâncul sufletului, cu toată ființa noastră, iar nu numai dela buze să zicem: „Cred Doamne și mărturisesc, că Tu ești cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, carele ai venit în lume să mântuești pe cei păcătoși, printre cari cel dintâi sunt eu”.

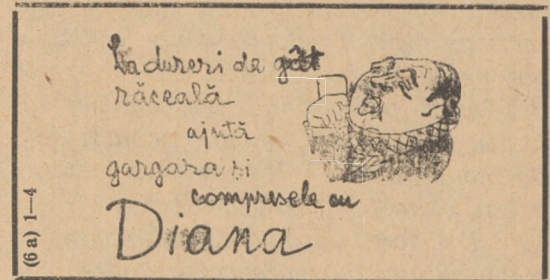
Numai așa, apopiindu-ne în deplină smerenie și căință a sufletului, marea taină în fața căreia stăm, ne va fi spre binecuvântare, spre tămăduire a sufletului și a

trupului, spre ușurarea greutăților și a uneltirilor diavolului, spre agonisirea împărăției cerești și spre viața veșnică.

Isuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, caută în această clipă asupra noastră a robilor tăi preoți și ne învrednicește ca fără de osândă să ne împărtășim cu trupul și sângele Tău cel sfânt.

Și prin împărtășirea tainei acesteia fă să crească în noi darul Tău pentru a-ți sluji Ție cu sfințenie, viața noastră întreagă. Amin.

Preotul Gh. Secaș

Nr. 124—1935

(7) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Juncul, cu filia Juncul de sus, tractul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela data primei lui apariții în Telegraful Român.

Venitele parohiale sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Stola obișnuită.
3. În anul 1935 vād. preoteasă beneficiază de 1/2 din venitele parohiei.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopresbiterial ortodox român Zarand, sediul Brad, jud. Hunedoara, în termenul prevăzut. Candidații, având permisiune de candidare dela Prea Ven. Cons. arhiepiscopesc, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, pentru a fi cunoscuți de enoriași, având și prealabila incuviințare a oficiului nostru în acest scop.

Brad, la 11 Martie 1935.

Oficiul protopresbiterial ortodox român al Zarandului.

Ioan Andreiu
protopop.

Nr. 241—1935

(9) 3—3

Concurs

În conformitate cu ordinul Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 2209 Bis. 7 Martie 1935 publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de clasa I-a (întâia) **Sohodol, biserică nouă.**

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu arhiepiscopesc cu ordinul Nr. 4544—1929.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare și cu autorizația de a concura dela Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc Bran, iar concurenții se vor prezenta în parohie, în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Zărnești, 12 Martie 1935.

Vasile Stoicanea
protopop.

În timpul epidemiilor preveniți suferințele folosind zilnic „DIANA” la galgara de gură și gât. Puneți și câteva picături în apa de spălat.

A apărut în Editura Comisiunii administrative a Tipografiei și
Librăriei arhidiecezane

Istoria bisericii românești din Transilvania

de ȘTEFAN METEȘ

Vol. I

Prețul: broșat 280 Lei, legat 330 lei. Se poate procura dela

Librăria Arhidiecezană, Sibiu
Strada Mitropoliei 45